

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 11

89. ÅRGANG

4. JUNI

1977

AV INNHOLDET:

NY ORDNING FOR DEN KATOLSKE KIRKE	S. 5
MARIAHOLM SØKER BESTYRER	S. 6
ERKJENNELSE OG METAFYSIKK	S. 7

NESTE NUMMER KOMMER 18. JUNI 1977

NORDISKE BISKOPERS MØTE I ROMA

Den nordiske bispekonferanse holdt sitt ordinære møte denne gang i Roma, og møtet ble avsluttet med en felles audiens hos paven, mandag 2. mai.

Grunnen til at biskopene møttes i Roma var at de skulle avlegge sitt «ad limina»-besøk hos Paul VI, dvs. et offisielt besøk som hver biskop er forpliktet til hvert femte år.

I forbindelse med dette besøket hadde Bispekonferansen allerede i februar overfor paven fremmet et ønske om å få forandret Nordens kirkerettslige status. Siden den katolske kirkes tilbakevenden i forrige århundre, har de nordiske land vært underlagt Kongregasjonen for Folkenes Evangelisering i Roma. Dette innebærer at de skulle betraktes som

misjonsmark, noe som ikke svarer til virkeligheten. Om overgangen til ny kirkerettslig status og Paul VI's tale til biskopene, se de følgende sider.

FASTEAKSJON

Biskopene behandlet fasteaksjonen for året 1978, og flere uttrykte ønske om at man skulle engasjere seg i et prosjekt der skandinaver allerede arbeider, og hvor skandinavisk ungdom kunne yte en personlig innsats, evt. i samarbeid med lutherske organisasjoner.

BISPESYNODE OM KATEKESE

Bispesynoden i høst hvor Norden skal representeres av biskop Verschuren, Helsinki, skal ha katekese som hovedtema. Biskopene vil særlig

fremheve spørsmål som berører ungdommens reaksjon på katekesen her i Norden. Ved at de er et utpreget mindretall, opplever vår ungdom lett religionsundervisning og kirke som noe som skiller dem fra omgivelsene, og dette i en periode av sitt liv da de gjerne vil være lik alle andre. En rekke problemer angående katekese og økumenikk føles også aktuelle i Norden.

Ungdom og tro er likeledes emne for konferansen for biskopene i Europa, som skal finne sted i Roma i 1978.

DØDSHJELP

Ved forrige bispekonferanse tok man opp temaet eutanasi i tilknytning til aktuelle spørsmål i Norden

Den nordiske bispekonferanse i audiens hos paven 2. mai i år. Fra venstre: p. H. Leeuders s. j. (sekretær), p. Goebel, Tromsø, apostolisk administrator, biskopene Suhr og Martensen, København, Verschuren, Helsinki, Paul VI, Roma, Gran, Oslo, Frehen, Reykjavik, p. Glogowski, kapittelvikar, Stockholm, biskop Schwenzer, Trondheim.

og til pavens tema for fredsdagen 1977: «Hvis du ønsker fred, så vern om livet.» Når biskopene tar det opp i Norden burde det få et økumenisk aspekt, og dels ses fra synspunktet forberedelse til døden, der man fra katolsk side kan komme med verdifulle bidrag.

ISLAM OG NORDEN

Islam og Norden virker kanskje ikke som noe særlig sentralt emne, men det sto på dagsordenen. Det pavelege sekretariat for ikke-kristne har holdt en konferanse i Wien om dette spørsmål. Det viser seg at det finnes mange muhammedanere i Europa idag — over 9 millioner, hvorav 3,5 i Jugoslavia. Mange er innvandrere og har vanskeligheter med å praktisere sin religion og finner en rekke fordommer i det vesterlandske miljø. Den relative forståelse for Islam som antydes i Vatikan IIs dokumenter, har ikke slått igjennom over alt. I Norden finnes stadig flere muhammedanere og det konstateres at man på flere steder har vist seg imøtekommende mot dem på katolsk hold. Således er et lokale i den gamle St. Knuds-skolen i København blitt utlånt til muhammedanere fra Uganda, som holder daglige gudstjenester der.

ØKUMENISKE SAMTALER

Fra Enhetssekretariatet forelå en forespørsel om de økumeniske samtaler som den katolske kirke fører med en rekke andre samfunn, f.eks. med anglikanere, metodister og pinsevenner. Tiden er kommet for å spørre hvilken betydning disse samtaler har for de enkelte kirkesamfunn, og i hvilken grad resultatene berører de enkelte menigheter og medlemmer. Dette er et spørsmål som Enhetssekretariatet vil ta opp til nærmere behandling neste år og man ber de nordiske biskopene hjelpe med å forberede denne konferansen ved å gi rapport om forholdene i sine bispedømmer.

Biskop Johannes B. Przyklenk deltok onsdag 21. april i en felles-audiens og paven takket for hans innsats i Nord-Norge.

Paul VI's tale

I sin tale til de nordiske biskoper fremhevet paven de nordiske katolikkers spesielle situasjon som minoritet og som innbyggere av land med høy levestandard. Skjønt dette siste fortjener all mulig beundring, sa paven, er man klar over at det i den høye levestandardens kjølvann lett følger sekularisering og materialisme. Men det er også trøsterike tegn på spirituell og moralsk oppvåkning; en søken etter høyere verdier, etter et «hvorfor» som jo er selve grunnlaget for den menneskelige eksistens, og som man ikke finner svar på i fremskrittets trygghet eller i samfunnet selv. Dertil kommer det unektelige

faktum at det katolske samfunn vokser som følge av en eksemplarisk innsats, spesielt av de religiøse ordener. — Paven kom så inn på det nylig overleverte dokument som omhandler de nordiske bispedømmers overgang til «jus commune». En slik kirkerettslig stilling vil forplikte katolikkene enda mer i møtet med en type samfunn som nå blir stadig mer alminnelig i Europa.

Deretter ville paven minne biskopene og alle døpte om deres grunnleggende plikter. Først og fremst nødvendigheten av en vedholdende troskap mot alt særegent katolsk. Paven påpekte at i alle skandinaviske land var kirken opprinnelig katolsk og forble sådan inntil det 16. århundre, med et blomstrende og mangfoldig kristent liv. Dertil kommer ikke minst alle helgenene, med deres rike tradisjoner i det religiøse miljø.

(Forts. side 5)

REDAKSJONELT:

Fellesråd

9. mai ble det stiftet et «Norsk Fellesråd av Evangeliske Trossamfunn». Fellesrådet skal arbeide for større forståelse mellom kirkesamfunnene i Norge, og fremme forslag overfor myndighetene om tiltak for å styrke trossamfunnenes stilling i samfunnet, heter det i formålsparagrafen. Pinsevennene og misjonsforbundet har stilt som betingelse for sitt medlemskap at katolikkene ikke blir med.

Blant de katolikker som overhode interesserer seg for kirkelige institusjoner, vil dette neppe vekke noen sterk reaksjon. Vi er vant til ikke å bli akseptert av enkelte kristne kretser i Norge.

Dessuten må vi katolikker regne med, at endel av vår kirkes praksis oppfattes av andre kristne som «ikke-akseptasjon» av samme slag som misjonsforbundets holdning til oss. Man kan nevne kravet om at ekteskap mellom en katolikk og en annen kristen skal inngås i katolsk kirke, at barna i slike ekteskap skal oppdras som katolikker, at vårt nattverdsbord er reservert for katolikker, osv.

Likevel synes det nærliggende å foreslå at rådets «arbeid for større forståelse mellom kirkesamfunnene i Norge» kunne begynne med medlemskirkenes forståelse av den katolske tradisjon.

Verdifullere enn medlemskap i råd, er imidlertid personlig vennskap mellom folk fra forskjellige kirkesamfunn. På dette plan lærer man hvordan medkristne lever i sin tro, og dette fører som oftest til voksende gjensidig respekt. Beslutninger som opprettelsen av et Fellesråd hvor katolikkene er utelukket, kan ikke på noen måte røre ved slike vennskap, men gjør dem enda mer nødvendige.

LITURGISKE NOTATER

ved frater Kjell Arild Pollestad o. p.

Treenighetsfest.

Denne festen er av forholdsvis ny dato i Kirken. Det var pave Johannes 22. som i 1334 foreskrev at den skulle feires i hele den vestlige kirke, men festen ble enkelte steder feiret langt tidligere. Ifølge middelaldersk tradisjon oppstod festen på 900-tallet ved at biskop Stefan av Liège lot den feire i sitt stift. Det er mer sannsynlig at franske benediktinere var de første som æret den hellige Treenighet med en egen fest. I Roma stilte man seg lenge avvisende til denne festen. Grunnen var at den innebar en liturgisk feiring av et rent dogme, hvilket var i strid med den gamle oppfatning at bare frelseshistoriske begivenheter kunne være gjenstand for liturgisk feiring. Dessuten bemerket pave Alexander 2. at Treenigheten feires i hver eneste messe, og at det følgelig ikke var noen grunn til å hedre den med egen fest. Men festen vant frem i Vesten, og feires også i flere protestantiske kirkesamfunn. Derimot har den aldri fått innpass i den ortodokse kirke.

Det var dominikanerne som først begynte å telle kirkeårets søndager etter Treenighetsfest, en skikk som

har overlevd reformasjonen og fremdeles holdes i hevd i statskirken. Det vanlige i den katolske kirke var ellers å telle fra pinse, men etter siste konsil er alle disse søndagene blitt til «alminnelige søndager».

Kristi legemsfest.

Også dette er en sen fest i Kirken, foreskrevet i 1264 av pave Urban 4. Den første biskop som innførte festen i sitt stift var Robert av Liège, under innflytelse av en augustineronne ved navn Juliana (d. 1258), som hadde hatt en visjon. Festen ble av paven lagt til torsdagen etter Trefoldighetsfest, og ble meget populær. Festens offisium ble skrevet av Thomas Aquinas, og inneholder blant annet perler som «Lauda Sion Salvatorem» og «Pange lingua». Selve sakramentskultens opprinnelse og former vil bli behandlet i Spørrespalten i et senere nummer. I stedet vil vi her gjengi et avsnitt av en tekst forfattet av den hellige Thomas, som nærmest er en preken til Kristi legemsfest:

For at et evig minne skulle finnes blant oss om disse mektige velgjerninger (Kristi offer), etterlot han sitt

legeme til føde og sitt blod til drikk, som de troende kunne motta under brødets og vinens skikkelse. Å, hvilket salig og underfullt gjestebud, så fylt av sødme og frelse! Kan det vel tenkes noe mer kostelig enn dette måltid, hvor det ikke er kjøttet av kalver og bukker som bæres frem, som i den gamle pakt, men hvor Kristus, den sanne Gud, bys frem for oss? Hva skulle vel være større og mer vidunderlig enn dette sakrament?

Intet annet sakrament er mer frelsebringende enn dette, hvor syndene vaskes bort, kreftene styrkes og sjelen flyter over av alle åndelige nådegaver. Det frembæres i Kirken for de levende så vel som for de døde, slik at alle kan nyte godt av det som ble innstiftet til alles frelse.

Intet menneske er i stand til å beskrive sødmen i dette sakrament, hvor godheten kan smakes i sitt utspring og kilde. Dette sakrament fornyer minnet om den allerhøyeste kjærlighet, som Kristus viste oss i sin lidelse.

For at denne grenseløse kjærlighet skulle festnes urokkelig i de troendes hjerter var det han innstiftet dette sakrament ved sitt siste aftensmåltid, da han skulle gå fra denne verden til Faderen etter å ha feiret påske sammen med sine disipler. Han etterlot oss det til et evig minne om sin lidelse, som en fullbyrdelse av profetiene, som det største av miraklene, og som en vidunderlig trøst for at han selv var gått bort.»

I Norge ble Kristi legemsfest, som de gamle kalte *Helga líkama dagr*, innført av erkebiskop Eilif, etter at han hadde deltatt på kirkemøtet i Vienne i 1311. Fra tiden etterpå nevnes flere monstranser i kirkelige inventarfortegnelser. Alterskapene, bl. a. i Ringsaker kirke og fra Onsøy kirke, har som sentralmotiv Kristi legeme, som holdes frem av Gud Fader.

LITURGISK KALENDER

JUNI:

5. Treenighetsfest. Salomos ordspråk 8, 22—31; Rom. 5, 1—5; Joh. 16, 12—15.
6. Ferial, eller: St. Norbert, biskop. 2. Kor. 1, 1—7; Matt. 5, 1—12.
7. Ferial. 2. Kor. 1, 18—22; Matt. 5, 13—16.
8. Ferial. 2. Kor. 3, 4—11; Matt. 5, 17—19.
9. Ferial, eller St. Efrem, diakon. 2. Kor. 3, 15—4, 1. 3—6; Matt. 5, 20—26.
10. Ferial. 2. Kor. 4, 7—15; Matt. 5, 27—32.
11. St. Barnabas, apostel. Ap. gj. 11, 21—26; 13, 1—3; Matt. 10, 7—13.
12. Kristi Legemsfest. 1. Mos. 14, 18—20; 1. Kor. 11, 23—26; Luk. 9, 11—17.
13. St. Antonius fra Padova, prest og kirkelærer. 2. Kor. 6, 1—10; Matt. 5, 38—42.
14. Ferial. 2. Kor. 8, 1—9; Matt. 5, 43—48.
15. Ferial. 2. Kor. 9, 6—11; Matt. 6, 1—6, 16—18.
16. Ferial. 2. Kor. 11, 1—11; Matt. 6, 7—15.
17. Festen for Jesu Hjerte. Esek. 34, 11—16; Rom. 5, 5—11; Luk. 15, 3—7.
18. Ferial, eller: Jomfru Marias uplettede hjerte. 2. Kor. 12, 1—10; Matt. 6, 24—34.

Ny ordning for den katolske kirke i Norge

Biskopene John W. Gran og Gerhard Schwenzer, og pastor Gerh. Goebel har sammen sendt ut en erklæring som ble lest i kirkene søndag 15. mai. Den gjelder oppdelingen i bispedømmer og apostoliske vikariater i Norge.

Foranledningen er det faktum at de katolske bispedømmer i Norden sannsynligvis ikke lenger skal være underlagt Kongregasjonen for Folkenes Evangelisering i Roma (Propaganda Fide), men få den selvstendige status som de fleste bispedømmer i Europa nå har.

DEN NÅVÆRENDE KIRKEORDNING.

I 45 år har Norge vært tre kirke-distrikter, Oslo Katolske Bispedømme, og de apostoliske vikariater Mellom-Norge og Nord-Norge. Denne ordning har fungert godt, men flere hensyn gjør at man nå vil undersøke om den stadig er den beste. Andre alternativer foreligger:

A: *Tredeling.*

Alt. 1) Status quo; dvs. den gjeldende ordning.

2) To bispedømmer og ett apostolisk vikariat.

3) Tre bispedømmer.

B: *Todeling.*

1) Sammenslåing av to kirke-distrikter til ett apostolisk vikariat (med resultat: ett bispedømme og ett vikariat).

2) Sammenslåing av to kirke-distrikter til ett bispedømme (med resultat: to bispedømmer).

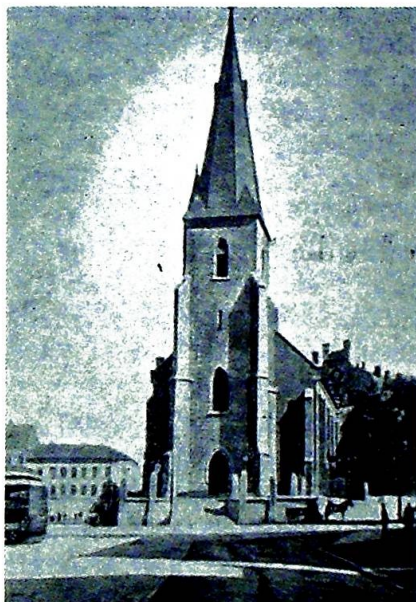
C: *Ingen deling.*

1) Ett eneste kirke-distrikt —

som før tredelingen, nu med bispedømmestatus.

2) Ett bispedømme med en biskopelig vikar i henholdsvis Trondheim og Tromsø. Disse vil ha alle de fullmakter loven tillater.

3) Ett bispedømme med én biskopelig vikar med alle fullmakter, enten i Trondheim eller i Tromsø.

Biskop Theodor Suhr, tidligere biskop av København, vil i slutten av august komme til Norge for å konsultere interesserte organisasjoner, for å høre deres mening om saken. Biskop Suhr kan dessuten rådføre seg med alle han selv måtte ønske. I tillegg til dette, kan enhver, som vil, meddele sin organisasjon (f.eks. forbund, menighetsråd) eller sin egen overhyrde sin mening om saken. «Dette må skje skriftlig, kortfattet, under fullt navn og i god tid», heter det i erklæringen.

Paul VIs

(Forts. fra side 3)

Dernest kom paven inn på det delikate problem — i religiøs forstand — som de nordiske katolske har med sine adskilte kristne brødre. Det å finne seg i kontrast til disse kan ikke hindre dere i å knytte vennskapsbånd i Jesu Kristi navn, sa paven. Dèt er mulig uten å gå over grensen i en tvetydig økumenisme, som gir avkall på egenart og lar seg passivt absorbere. Nordiske katolikker har virkelig verdier å vokte: lærens rikdom, tro-skapen mot denne i konsilets «aggi-ornamento», fellesskapet med den universelle kirke, lydighet mot Peters etterfølger og enheten med hans embede som garanterer kirkens enhet, respekten for sunne verdier i vår kultur, et oppriktig og oppbyggende broderskap. «Vi er alle biter i en strålende mosaikk, som i deres land gir et særlig vakkert og overbevisende bilde av katalisismen, som kan føre til en fruktbar tilnærming overfor de andre kristne brødre på en gjenskapelsens og enhetens vei i Herren.» Hvordan enn det samfunn måtte være som Kirken er kalt til å arbeide i, så er det dens kall, dens ønske og dens ære å være i samfunnets tjeneste nettopp slik det er. Og det er nettopp Kirkens situasjon i de nordiske samfunn, sa paven, og der vil den bidra til veksten av de evige menneskelige verdier i menneskets forhold til Gud, og tjene i ydmykhet og glede.

For ordens skyld understreker biskopene Gran, Schwenzer og pastor Goebel at de «ingen bemyndigelse har til å bestemme hvilken kirkeordning som skal bli den rådende.» Resultatet av «høringen» vil bli gjort kjent i Roma. Bispekonferansen anbefaler imidlertid denne overgang til en status hvor man ikke lenger er underlagt Kongregasjonen for Folkenes Evangelisering, og Roma pleier i praksis ikke foreta store administrative inngrep uten å høre bispekonferansens mening.

MARIAHOLM SØKER NY BESTYRER

Gjermund Høgh

Mariaholm skolesenter ble innviet i pinsen 1969, og har siden da vært i full drift. Flokkevis av barn, ungdom, voksne og eldre, søstre og prester, lærd og leg har brukt stedet, er blitt glad i det, og er kommet igjen og igjen. Mariaholm skolesenter er blitt hva det var ment å bli: Et samlingssted for katolsk aktivitet, et kristent miljø med romslighet og mulighet for de mange. Ar for år er arrangementene blitt flere, den må være tidlig ute som i dag vil disponere Mariaholm en uke eller en week-end.

Gjermund Høgh har vært bestyrer på Mariaholm i to år nå. Ved nyttårstider har han bebudet at han må pakke kofferten og reise tilbake til sitt kjære Bergen, hvor han er ansatt som skolestyrer ved St. Pauls skole.

— Kjære Bergen, ja. . . Men hva med det kjære Mariaholm, Høgh?

— Ja, det blir mye å reise fra også. Mariaholm er et kongerike for seg selv, og aldri kommer jeg nok til å oppleve maken.

— Hvorfor ble det Mariaholm i sin tid?

— Jeg kjente Mariaholm godt fra før. Som leder på den første juniorleir her og siden mange andre leirer visste jeg godt hva stedet står for. Det var

nok min bakgrunn i katolsk ungdomsarbeid og troen på mulighetene her som fikk meg til å ville forsøke en periode her, før jeg fortsatte min lærergjerning.

— Ble det slik du hadde tenkt?

— Ja, det ble det, men det ble egentlig mye mer. Det er noe helt annet å være her som kursdeltaker enn som ansvarlig bestyrer. Jeg hadde iallfall ikke regnet med at jobben skulle ta så mye tid.

— Heldagsjobb for en mann?

— Det er selvfølgelig hva man legger i det, men det er vanskelig å legge lite i det. Det hadde kanskje vært best med et ektepar som delte på jobben.

— Men du er ikke alene du heller?

— Nei, vi har selvfølgelig god hjelp både til kjøkken og til vask. Det er seks kvinner — seks flinke kvinner — fra omegnen som stepper inn etter behov. Dessuten har vi Sigurd Larsen — alle mariaholmere kjenner Sigurd. Før var han vaktmester på heltid, nå er han egentlig pensjonert, men uunnværlig for stedet er han stadig. Jeg kunne kanskje ta det litt roligere, men en bestyrer er ansvarlig overfor Mariaholm-styret, og da blir det gjerne til at man følger med i alt.

Og alt — det er visst vanskelig å nevne. Vareinnkjøp, regninger, gjeste-

kontakt, korrespondanse, renseanlegg, sakristantjeneste, snømåker . . . Mariaholm er ikke noe hotell. Det er enkelt og robust i stilen, det skal tåle litt tøff og ungdommelig behandling, og prisen skal holdes lav. Men dette gjør egentlig ikke jobben noe lettere for en bestyrer. Han har like fullt ansvaret for et sovehus til 75 personer, et administrasjonshus med peisestue, spisestue og moderne storkjøkken, arbeidsrom, skolerom. Dertil noen mål plen og to fotballplasser og en brygge med badeplass. Og et renseanlegg for avløpsvann som krever utdanning og autorisasjon. Og et kapell. Og mye annet.

Vi besøkte Høgh en vakker vårveld, uten et menneske å se, bortsett fra bestyreren, dessuten hans totalt ufarlige vakthund Bingo. Et bilde på fred, kanskje også litt ensomhet.

— Nei, ikke ensomt, sier Høgh bestemt. — For det første er det jo fullt av folk her nesten hele tiden. Og forøvrig er både Mariaholm og jeg blitt akseptert av det lokale miljø. Folk rundt her er trivelige, lette å komme i kontakt med. Om vinteren kan det kanskje virke litt nedsnedd og isolert her, men slik har det ikke virket på meg.

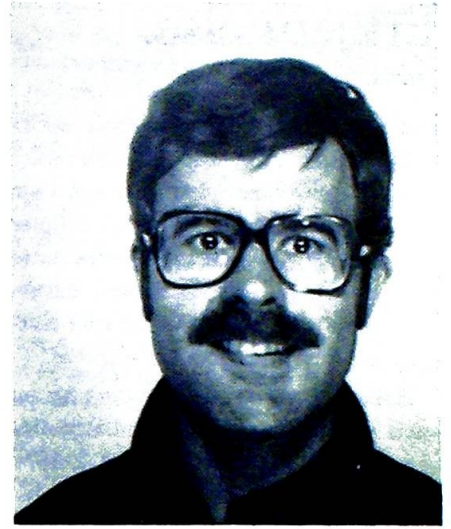
Nei, den som har sett stedet i full

Erkjennelse og metafysikk

Det er i dag nesten blitt en klisjé at den moderne naturvitenskap og teknikk har ført til en spaltning av virkeligheten: vi opplever verden på den ene side som ånd og tanke, på den annen side som rom og materie. Mellom disse to dimensjoner er det ikke lenger noen forbindelse, påstås det. I poesien — særlig slik den i vårt århundre mottok kraftige impulser fra ekspressionisme og surrealisme — har mange funnet en motvekt mot denne splittelse i en «indre» (åndelig) og en «ytre» (materiell) virkelighet. Også den eksistensfilosofiske tradisjon i det 20. århundre kan beskrives som en sterk protest mot en slik spaltning av menneskets livsverden: i reaksjon mot hva som blir opplevd som et «avhumanisert» univers, har man inntil det groteskt egosentrerte betont *jeg'ets* «frihet» i forhold til den ytre tingverden som truer med å

bemektige seg menneskets indre råderett over sitt liv og dermed gjøre det fremmed overfor seg selv. Eksistensialistene konsentrerer således all vekt om det enkelte menneskes rett til å «velge» seg selv og til selv å forme sin livssituasjon: *jeg'et* stilles i kontrast til den determinisme, den fysiske lovmessighet og kjede av årsaker og virkninger som kunne trellebinde dets ånds- og viljes-liv og gjøre det til et produkt av en mekanisk naturutfoldelse, uten kontakt med åndens verden.

Det er et slikt begrep om naturlig determinisme og mekanisme som dypest sett ligger til grunn for eksistensialistenes absoluttering av *jeg'et*. Innenfor naturvitenskapen kulminerte denne determinisme henimot århundreskiftet. Alt etter Niels Bohrs atommodell fra 1913 og utformingen av komplementaritetsprinsippet i 1920-årene, har utviklingen innenfor atom-

Artikkelforfatteren

fysikken og senere kjernefysikken ført til resultater som gjør at vi i dag ikke lenger kan opprettholde et slikt kausalitetsbegrep for materien og den «ytre» natur.

Likevel er det ennå vanlig å definere menneskets status og eksistensielle «situasjon» i kontrast til denne idé om årsakskontinuitet og mekanisk lovmessighet i de fysiske prosesser, en idé som triumferte i siste del av forrige og begynnelsen av vårt eget århundre. Hvordan denne idé om fysisk lovmessighet vokser fram, hvor

(Forts. neste side)

kok med juniorer og seniorer i full sving med å utnytte stedets muligheter — han synes heller ikke at det virker særlig stille akkurat *da*.

I 1976 var Mariaholm leid ut i 240 dager, med i alt vel 7000 gjestedøgn. Hver eneste week-end året rundt er stedet belagt.

Omkring 60 % av arrangementene er katolske. Siden utnyttes restkapasiteten ved å slippe til andre organisasjoner, fortrinnsvis av kristen eller humanitær karakter.

— Vi må passe på at stedet beholder sin særegne karakter, sier Høgh. — Her er et kapell og en atmosfære, stedet passer ikke til hva som helst. Men alle som slipper til her, har et seriøst program som skal avvikles, og alt skjer i skikkelige former. Dette er overhode ikke noe problem.

Mariaholm skolesenter er en egen stiftelse, med et ansvarlig styre oppnevnt av biskopen i Oslo katolske bispedømme. Men bestyreren arbeider med en betydelig frihet. Han må bære dagens byrde og se til at stedet går som det skal.

— Alle ungdomsarrangementer gir stedet økonomisk underskudd, forteller Høgh. — Men det er ment å være slik, det skal være en minst mulig økonomisk belastning å sende sine barn hit. Så får en heller tåle at servicen er litt enkel. Andre betaler mer, særlig utenforstående må jo tåle å betale det det koster. Og til syvende og sist skal Mariaholm bære seg, vedlikeholdes og være i tipp-topp stand.

— Må det være en *katolikk* som bestyrer Mariaholm?

—Det er lite man egentlig *må*. Det

viktigste er å finne et menneske eller flere mennesker som aksepterer stedet og trives med miljøet, som er villige til å satse litt på jobben og som — ja, som ser et visst *kall* i det. Jeg vil tro det helt ideelle var et katolsk ektepar med forståelse for stedet og med tilstrekkelig praktisk innsikt i arbeidet. Men, først og fremst: Mariaholms idé må holdes i akt og ære!

Sa bestyrer Gjermund Høgh, som finner ut at hans tid på Mariaholm nå snart må ta slutt, sikkert ikke uten å kaste et vemodig blikk bak seg når han drar.

Stillingen som ny bestyrer er lyst ledig. Og Mariaholm-stiftelsen og alle mariaholmvennene venter i spenning på den som ser oppgaven og kallet . .

Erkjennelse...

(forts. fra forrige side)

den henter sine åndshistoriske betingelser fra og hvorledes den forvandles ettersporer Aasmund Brynildsen i sin bok om astronomen Johannes Kepler (1571—1630). Det er videre mot dette begrep om en årsakssøkende naturvitenskap han profilerer sitt eget livs-syn og sin virkelighetserkjennelse.

Boken er utgitt på grunnlag av en serie manuskripter Aasmund Brynildsen etterlot seg ved sin død i 1974 og som trolig svarer til de forelesninger han høsten 1968 holdt ved Institutt for filosofi ved Universitetet i Oslo. Forskningsstipendiat i idéhistorie, Nils Heyerdahl, har hatt arbeidet med å samle, redigere og utgi manuskriptene. Han har også skrevet et opplysende forord der han konsist angir perspektivet for Brynildsens anliggende i denne Kepler-bok, som har undertittelen «Nyplatonismens triumf og selvovervinnelse».

Undertittelen indikerer bokens tema: da Kepler formulerte de første moderne naturlover, tuftet han dem på nyplatonismens metafysiske grunn-tanker om tilværelsens dynamiske enhet; det mekanistiske verdensbilde ble frambrakt ut fra en idé om kosmisk orden og individuell frihet, dvs. den harmoni-forestilling som postulerer en enhet av empirisk forskning og metafysisk erkjennelse, av naturbeskrivelse og religiøs mystikk. Men den mekanistiske determinisme som Kepler gjennom sine naturlover var med på å fundere, avstedkom i sin tur en eksakt naturvitenskap, en materialisme og a-kosmisk tenkning som sprenget denne enhet og fornek-tet selve det metafysiske behov som var grunnlaget for den nye naturvitenskap: den som postulerer tingenes kvantitative egenskaper som vitenskapens virkelige gjenstand.

Når Brynildsen beskriver etappene i Keplers møysommelige vei til en ny naturvitenskap, er det i realiteten en *erkjennelsesutvikling* som skildres. Denne erkjennelsesvandring har fascineret ham. Forfatteren vil holde den

Aasmund Brynildsen

opp for oss, bokens lesere, som et eksempel på samsvaret mellom menneskets religiøse trosforhold og intellektets benådede oppdrag om å utforske og fortolke den verden der mennesket lever og gjør sine erfaringer: Brynildsen ser noe dypt anti-humanistisk i den splittelse mellom tro og viten, mellom metafysikk og naturvitenskap som vokste fram i den etter-reformatoriske kristendom, særlig på protestantisk hold.

I norsk idéhistorisk essayistikk står Brynildsens Kepler-bok som et enestående dokument om en erkjennelsesmetafysikk som forutsetter

menneskets opphøyde plass i kosmos, der mennesket er innsatt for å inderliggjøre det / - - - / i sin erkjennelse, for «i den å gi alt skapt stemme og del i Ordet og føre det tilbake til Ordet». (Sml. Logos-begrepet i den johanneiske tradisjon).

Mennesket inngår for Brynildsen i en omfattende helhet som det deltar i gjennom sitt intellekt og som det ikke uten selv-forræderi kan løsrives fra: kampen for å gjenreise denne helhet er en kamp for å skape en mer menneskelig verden. — Like meget som en framstilling av Keplers naturvitenskapelige bragd, er boken et åndshistorisk testamente som rommer Brynildsens budskap til vår tids mennesker om metafysisk selvbesinnelse.

I en språkføring som kjennetegnes av eleganse og stilfølelse dokumenterer Brynildsen i sin Kepler-bok på ny det inngående og detaljrike kjennskap han hadde til europeisk idéhistorie. Boken bekrefter Brynildsens forfatterskap som et av de betydeligste i norsk åndshistorie og essayistikk.

Aasmund Brynildsen:
Johannes Kepler. Nyplatonismens triumf og selvovervinnelse
Oslo, Dreyer, 1976, 192 s.

ANNA B. GAMBORG:

ALT DU RYMME, GUD

*Ko veit e om morgodagen?
Loynt ligg han endå, usedd,
eit vindpust i min draum . . .*

*E einast veit at denne dag i dag
er i dine henda, Gud,
ein prydnad om di panne,
ufattelege gåve i min tomleik:
alt du rymme, Gud, er rymt i den.*

Hajom Thomas:

IKKE SÅ GREIT — NEI!

Det er sannelig ikke alltid like festlig å være katolikk i det sosialdemokratiske Luther-Norge. Akkurat i disse tider er det jo alt dette med de kvinnelige prestene, abort og prevensjon. Vi representerer reaksjonen, heldigvis — og dessverre, alt ettersom hvem som angriper. Det er ikke min hensikt å ta opp kvinneprest-spørsmålet i denne spalten, det finnes saktens nok stoff om det nå om dagene her i bladet. Bare dette lille personlige (og derfor noe ikke-katolske) hjertesukk: Jeg skulle så gjerne oppleve at noen av våre ordenssøstre presiderte messen. Det ville gitt inspirasjon og fornyelse fra det evindelige maskuline. Nåvel, la altså det stå hen så lenge.

Verre blir det når de glupske progressive hiver seg over en og finner sitt beleilige katolske offer:

Aha — sier de og knytter nevene — en katolikk, og du har vel fireogtyve unger du! Ha, ha!

Så rødmer jeg, slår øynene blygt ned og må innrømme at jeg nok er en dårlig katolikk, jeg har bare tre. Jeg må likeledes innrømme, stadig like pinlig berørt at jeg, i likhet med noen millioner andre, på dette området dårlige katolikker, selv har sørget for at det ikke ble flere.

— Men han derre paven har jo sagt at . . .

Jo, jo, jeg vet at han har sagt at . . . Men så er det bare det at han ikke har bestemt noe, han har bare sagt. Og der tillater jeg meg den uærbødighet å være litt uenig — av rent praktiske grunner. — Da ser de på hverandre, de progressive, sunne norske ungdommer og blir pussig nok forarget i blikket. De hadde håpet å kunne

ta meg der. Men dengang ei — min samvittighet er i dette tilfellet (i alle fall) ren som snø. Og den, samvittigheten altså, står over paven. Det er paven og jeg enige om!

Så går samtalen i hyggelig lag og jeg er «luther» takknemlighet for at de ikke gir seg i kast med meg og de kvinneprestene vi ikke har. Tvert imot, etterhvert blir det hyggeligere og hyggeligere inntil det uunngåelige punktet da en eller annen med stort alvor betror meg at «skulle jeg være kristen altså, så måtte jeg bli katolikk». Det er da jeg høflig og med de berømte isklumper i magen svarer at «jasså» og inviterer til påfølgende søndagsmesse. Med norsk sang og tale, bibellesninger og «leid milde ljøs». Kuren er god den. Den anbefales på det varmeste til bruk overfor romantiske, nostalgiske og irreligiøse norske intellektuelle. Så kan man jo ved neste korsvei (!) snakke sammen igjen — om de da vil.

CALLE ALMEDAL:

Hermann Hesse:
Siddhartha
Gyldendal 1976

Utkommet første gang på norsk 1976, utgitt første gang i 1922. Blant alle oversettelser til fremmede språk merker man seg millionopplagene på japansk og indisk — der den er oversatt til tolv dialekter. Bokens tittel: *Siddhartha*, forfatter: *Hermann Hesse*. Boken som egentlig kunne handle om deg eller meg, eller, hvorfor ikke, om oss begge. En klassiker i den litterære verden. En dypt religiøs bok, hvis det går an å si det så. En bok om livet, døden og meningen med det hele. Så, egentlig, den anbefales. Har den solgt i millionopplag verden rundt, finnes det ingen grunn til at den ikke skulle selge i tusener i Norge. For et religiøst tenkende menneske er den meget viktig. Kanskje nettopp den boken man leser noen ganger pr. år, som en kilde å drikke av.

SIDDHARTHA

Vi går jo alle trett, ja endog vill, i vår søken etter det rette, det som er Guds mening med oss, Livets mening. Derfor er det så godt med Siddhartha, derfor virker den boken så vederkvegende. Den handler om en ung mann som stadig er på søken etter det fullkomne, etter Gud, i seg og omkring seg. På veien han går når han søker, passerer han forskjellige stadier, eller snarere skiftninger i sitt liv, han lever som asket, som en kurtisanes elsker, og på slutten som en enkel mann som frakter folk frem og tilbake over en flod. Det er der, i sin alders høst at han oppdager at han er moden, at han har nådd den fullkommenhet som han har søkt livet igjennom. Da, mot slutten av sitt livsløp, blir Siddhartha Buddha. Vi kristne blir ikke Kristus, men kanskje kommer vi etter en lang og slitsom livsvei frem til en slags enhet med ham. Kanskje vi da kommer til å se ut som Siddhartha, for hans ansikt, slik

som det fortøner seg i boken, tilsvarer de fotografier jeg har sett av alle de gamle som har levet i søken etter Gud. De er kommet frem.

Ungdom og tro

Årets 8. nummer av St. Olav inneholder et intervju med Pastor Kessels — Bispedømmets ungdomsprest — der mye godt står på prent. Imidlertid er det også enkelte synspunkter på svært alvorlige spørsmål som ikke må bli stående utmøtsagt.

I intervjuet kommer man inn på dette at det er noen som ikke liker at det «arrangeres spesielle ungdomsmesser . . . (og) . . . andre spesielle arrangementer for de unge».

Til dette svarer Pastor Kessels at han «er helt enig i at man ikke skal isolere de unge og lage en kirke for seg selv. På den annen side må vi samle de unge og la dem utfolde seg på sine egne premisser . . .»

Dette er virkelig overraskende uttalelser fra det hold, og det faller ikke lett å ta ham alvorlig på dette punkt. I mange år synes ungdomsarbeidet å ha vært drevet totalt på siden av det eksisterende menighetslivet, slik at man i dag kan føle frykt for at kontinuiteten er brutt. Ungdommen har i de senere år helt glimret med sitt fravær i messer og ved arrangementer, og henstillinger om hjelp fra det hold er forblitt forstemmende ubesvart. Dette har medført bitterhet, og hver gang emnet er bragt på bane i fora der det har vært aktuelt å drøfte problemet, har kritikken vært ytterst sterk. Og som skolemann har jeg også med beklagelse måttet konstatere at kritikken rammer de unge som helhet, noe de egentlig ikke har fortjent.

St. Olav inneholdt i mai -69 en artikkel i forbindelse med et seminar på Mariaholm, der man behandlet ungdomsarbeidets målsetting for årene fremover. Særlig blir ett punkt kommentert, nemlig et som angår de unges forhold til foreldrene, Kirken og menighetslivet. Kommentarene synes sterkt preget av oppfatningen av ungdommen og dens kultur som en egen subkultur, og man synes videre å være altfor villig til å akseptere denne oppfatningen som retningsgivende for ungdomsarbeidet de kommende årene. Dette til tross for at subkulturteorien alt dengang ble ansett for liteholdbar.

Riktignok synes samfunnsstrukturen å legge opp til en beklagelig inndeling i ofte nokså isolerte alderskategorier — barn, tenåring, voksne, pensjonister osv. — men det kan ikke være tilfredsstillende tilsynelatende å la dette danne utgangspunkt for katolsk ungdomsarbeide. Både i artikkelen fra -69 og i intervjuet med Kessels er man opptatt av å la de unge «utfolde seg på sine egne premisser». Det ville være interessant om Pastor Kessels ville utdype dette nærmere.

Både før 1969 og særlig i de senere år, har fler og fler kritisert disse subkulturteoriene, og diverse undersøkelser konkluderer med at det ikke finnes vitenskapelig holdepunkt for påstanden om en markert forskjell mellom ungdoms- og voksgenerasjonen. (Disse undersøkelsene er gjort bl.a. i USA, Sverige og Norge, og jeg vil gjerne få utdype dette nærmere, dersom anledningen skulle by seg).

At generasjonsforskjeller finnes, og at de i spesielle tilfeller kan gjøre seg sterkt gjeldende, kan selvsagt ikke benektes. Men dette kan likevel ikke danne utgangspunkt for et ungdomsarbeid i den genre vi her snakker om. Dessuten, forskjeller har det vært til alle tider, men det en altså lett får inntrykk av i denne sammenheng, er at ungdomsarbeidet synes å ta utgangspunkt i det som *skiller*, og det må jo være fundamentalt galt.

Artikkelen i -69 og også senere uttalelser virker sterkt preget av fraser, og siden ungdomsarbeidets opplegg var egnet til å irritere alt for 8 år siden, så «forsvarer» man seg med at «vi må leve og arbeide med ungdommen som den er», «vår ungdom er like utålmodig som andre revolusjonære»(!), «ungdomsopprøret er et uttrykk for et eksistensielt behov». I det hele tatt; dette med «generasjonskløften» går stadig igjen, og står i skarp kontrast til ungdommens egen oppfatning av seg selv og voksgenerasjonen (slik det fremgår av undersøkelser), den oppfatningen man får ved å arbeide med ungdom daglig, og den oppfatningen som kom til uttrykk ved et møte med ungdommen på Mariaholm ifjor.

Hva angår «ungdomsopprøret» og visse politiske aspekter i denne sammenheng, så tyde undersøkelser på at «. . . de er lite interessert i politiske spørsmål, og ser med stor skepsis, ja, forakt på de få engasjerte samfunnsopprørene.» (Befring).

Videre er det fristende å ta med at en annen forsker kommer frem til at «det mest karakteristiske for dagens ungdom er konformitet og lojalitet med foreldregenerasjonen og med de institu-

sjoner den eldre generasjon har skapt» (Friedenberg). Og han er altså ikke alene om denne konklusjonen.

På denne bakgrunn er det ikke rart at nokså mange undrer seg over hva som egentlig skjer i katolsk ungdomsarbeid, og man kan jo spørre seg om i hvilken grad de ansvarlige kan tenkes å være ført bak lyset av myter og holdninger dannet av massemedia og merkantile interesser.

Provoserende virker det også når Pastor Kessels bl.a. sier at «I Oslo er de såkalte ungdomsmesser i ferd med å bli en likeverdig form for gudstjeneste også for voksne Den oppfattes altså ikke lenger som «bråk og upassende i kirken», men som en form som skaper høytid og meditativt klima». Dette stemmer ikke på noen måte med mine erfaringer, og må være uttrykk for ren ønsketenkning fra Pastor Kessels side. For min del har jeg derimot hørt uttrykket «åndelig forulempning» brukt om denne form for gudstjeneste. Og det har vakt meget sterk forbitrelse og harme, dette at ferminen i St. Olav første pinsedag skal arrangeres som ungdomsmesse.

Som nærmeste nabo til Mariaholm store deler av året, skal det ikke legges skjul på at meget av det som de foregår synes å være av god kvalitet. Mest tenkes det da på barnearbeidet, men det virker svært uheldig når ungdom med gitarer og slagverk kommer ens ærend fra Oslo for å lage rytmegudstjeneste, rytmer som barna ikke tar del i. Det virker altså mer som det hele blir tvunget på dem.

For å komme frem til en konklusjon; Det er altså mitt bestemte inntrykk at de uttalelser Pastor Kessels kommer med i intervjuet for en stor del ikke stemmer med de faktiske forhold. Videre drives det barnearbeid og religionsundervisning av god kvalitet, og av mennesker som virker sterkt engasjerte. På den annen side synes ungdomsarbeidet å bli ledet etter retningslinjer som ikke synes å være i samsvar med «gjengs» oppfatning av hvordan forholdet mellom menighetene og ungdomsarbeidet burde være. I dag synes forbindelsen svært dårlig.

Det føles derfor helt påtrengende å komme frem til retningslinjer som tar hensyn til de krav som må kunne stilles til ungdomsarbeid av denne art. (Forkortet av red.)

Georg M. How
Oslo.

SPØRRESPALTEN

Ved frater Kjell Arild Pollestad o. p.

HELVETE.

Hva er helvete? Er det en annen forestilling om dette i dag enn f.eks. i middelalderen, hvor jeg har sett bilder med folk brennende i svovelgryter og djevlemennesker som pinte dem?

Kan man som katolikk hevde (hvilket jeg gjerne ville) at helvete ikke eksisterer?

Ung katolikk.

I 1510 ble det i Danmark utgitt en såkalt folkebok med tittelen *Lucidarius*, hvor en mester og en disippel samtaler om det som er verdt å vite. Om helvetes pine vet mesteren å fortelle: «*De have særlig syv Haande Pine. Første er overvættes Hede; andet er overvættes Kulde; tredje er møget Mørk; fjerde er den Graad, der aldrig endes; femte er at skælve med deres Tænder fore det overvættes Ve, der de have; siette er Orme, der dem æde, baade bag og fore, og baade inden og uden; syvende er saa overvættes ond Døn (lukt), at det gider ingen Jorderigs Menneske taalt uden de, der dømde ere dertil*».

Jeg kunne ha fylt hele St. Olav med beskrivelser som er vel så detaljrike som den ovenstående. Det ville blitt en virkelig økumenisk kavalade, for når det gjelder å utmale helvetes geografi og pinsler, står de protestantiske svovelpredikanter fullt på høyde med det saftigste i den samlede katolske tradisjon. Jeg nøyer meg imidlertid med denne lille smaksprøven. Beskrivelsen har heller ikke lenger den tilsiktede virkning på oss: dens realisme skremmer oss ikke til bot og bedring; snarere frastøtes vi av dens urimelighet. Aner vi ikke dessuten mellom linjene en slags umoralsk fryd hos forfatteren over å kunne beskrive så megen pine? Vi må unnskyld ham med at han som middelaldermenneske ikke hadde vår

mulighet til daglige voldsopplevelser gjennom film og massemedia . . .

Vi skal ellers legge merke til at kulden nevnes som en av pinslene, og vi må tro at her oppe nord var den en alvorligere trussel enn varmen. I hvert fall fortelles det i en preken i Gammelnorsk homiliebok at «så bitende kalt er det der, at selv om en tok det største av alle fjell og det ble til ild og en kastet det ut i helvete, så ble det straks til en isbre»!

Alle slike beskrivelser er selvsagt ren fantasi, og representerer menneskenes forsøk på å tale konkret og begripelig om noe som ligger utenfor vår erfarings- og begrepsverden. Sitt grunnlag har de i de steder i evangeliene hvor Jesus taler om hvordan det skal gå med dem som handler ille, avslår evangeliet og vender seg bort fra Gud: de skal «kastes i den brennende ovn, der de skal gråte og hulke bitert» (Matt. 13, 42). Jesus bruker her senjødedommens forestillinger om de ugudeliges skjebne, for at tilhørerne skal fatte situasjonens alvor.

Disse forestillinger er ikke våre. Men å forkaste de konkrete bilder er ikke det samme som å forkaste det som forestillingen om helvete vil uttrykke, nemlig at fortapelsen er en mulighet. Kirken lærer at en slik mulighet eksisterer. Fortapelsen er en konsekvens av menneskets frihet, hvilket også innebærer en frihet til å forkaste Gud. Det er denne mulighet til gudsfornektelse Jesus vil understreke når han, i sin samtids bilder, advarer mot konsekvensene av en slik egoistisk holdning, som innebærer mangel på kjærlighet til Gud og nesten. Han fremhever menneskets ansvar for sin historie og evige skjebne, og advarer mot enhver overfladisk og lettsindig forståelse av forholdet mellom Gud og menneskene. Guds kjærlighet er ganske visst uten gren-

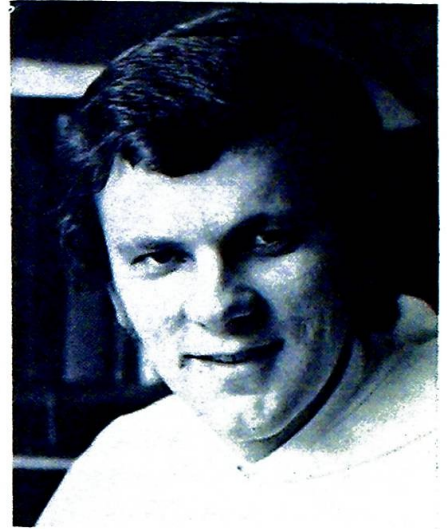

Foto: Tom Hilton Olsen

ser, men den tvinger ingen. Gud vil ikke elskes av marionetter, men av frie mennesker.

På bakgrunn av dette må vi si at begrepet helvete snarere uttrykker en tilstand enn et sted. Derimot vet vi ingenting om hvordan denne tilstand arter seg, men bare at den innebærer at mennesket overlates til seg selv, og er uten Gud. Det er en slags tragisk logikk i dette: det menneske som avviste Guds kjærlighet i dette liv, vil være uten Gud også i det kommende.

Det som sies om fortapelsens mulighet og realitet er ikke ment å skulle tilfredsstille vår nysgjerrighet, men å være et kall til omvendelse. Og som kristne må vi fastholde side om side troen på at Gud vil alle menneskers frelse, og muligheten for at vi selv kan gå fortapt, dvs. gå glipp av det som skulle være målet for vårt liv, nemlig å nå frem til Guds rike og se Gud slik han er. I spenningen mellom Guds miskunn og vårt eget ansvar skal vi leve vårt kristne liv.

Hvorvidt man, uten å fornekte katolsk tro, kan hevde at helvete ikke eksisterer, har jeg hverken innsikt nok til å bedømme eller myndighet til å avgjøre. Jeg antar at helveteslæren ikke hører til de sentrale dogmer, og jeg er sikker på at langt viktigere enn å meditere over fortapelsens mulighet er det at vi vender våre blikk mot Kristus.

GUDSTJENESTER I HELGENE		Stille messe	Høy-messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 19.00 sønd.: 9.30 19.00	—	11.00
Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44			
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35	11.00	—
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 18.30	11.00	—
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	11.00	—
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587	—	—	9.30
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	lörd.: 18.30 sønd.: 8.00	—	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lörd.: 19.00 sønd.: 9.00 19.00	—	11.00
<i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien	10.00	—	—
<i>Florida kapell</i>	19.00	—	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelsengt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30	—
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00	—
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	9.00	10.45	—
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvg. 113, tlf. 23 751	lörd.: 18.00 sønd.: —	—	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195	—	—	—
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381	9.00	11.00	—
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 22 255	lörd.: 18.00 sønd.: 9.00	—	11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: 18.00 sønd.: —	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	9.00	11.15	—
MOSS: <i>St. Mikals kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 41 038	—	—	—
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45	—
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69	—	—	9.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.30 9.30	10.45	—
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	—	11.00	—
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00	—
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670	6.15	—	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00	—
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eystens sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	—	11.00	—
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00	—
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Norgesund, tlf. 37 558	8.30	11.00	—
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	19.30	11.00	—
<i>St. Elisabethsostrene</i> , Mellomveien 47, tlf. 81 783	8.00	—	—
BODØ: <i>St. Eystens kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 81 487	8.15	10.30	—
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	19.00 8.00	11.00	—
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30	—
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82	—	18.30	—
SELFORS: <i>Vår Frelses kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072	—	11.00	—

MARIAHOLM SKOLESENTER

Stilling som bestyrer/bestyrerpar blir ledig for tiltredelse senest fra årsskiftet 1977—78.

Mariaholm skolesenter eies og drives av legfolket i Oslo Katoleske Bispedømme. Stedet benyttes i første rekke av katolske grupper til seminar, møter og leire. I den utstrekning det kan tilpasses de katolske arrangement, benyttes stedet også som konferansesenter for en rekke andre organisasjoner.

Mariaholm er vakkert beliggende ved Øyern — Spydeberg kommune. Mariaholm består av kapell, hovedbygning, sovebygning, stor bestyrerbolig og betjeningsbolig foruten mindre bygninger og grøntareal. Ved utleie har Mariaholm kapasitet til 75 personer.

Siste år var belegg 7 000 gjestedøgn og en omsetning på 600 000 kroner. Der er nå 7 tilsatte, delvis halvtidsansatte.

Bestyrer for Mariaholm er ansvarlig for stedets drift, vedlikehold og økonomi i følge instruks fra styret.

Oppgaven kan, i samarbeid med styret, tenkes løst på forskjellige måter, men den vil kreve ansvarsbevisst innsats og interesse for den aktivitet som er sentral i virksomheten.

Ansettelse og betingelser etter nærmere avtale.

For ytterligere informasjon henvendelse til

styreformann Kjell Ruyter, eller bestyrer Øjermund Høgh,
Store Presterudvei 35 Mariaholm skolesenter
2300 Hamar 1822 Godheim
tlf. (065) 21 560 1.301 tlf. (02) 88 97 50

Søknader stiles til Styret for Mariaholmstiftelsen
Akersveien 5 Oslo 1

BRITISKE KATOLIKKER INTERESSERER SOSIOLOGENE

Av alle aktive religiøse minoriteter i Storbritannia er den romerske katolske befolkning av spesiell interesse for sosiologene på grunn av omveltningen som Vatikan II førte til. Virkningene er blitt sammenlignet med reformasjonens. Konsilet sluttet for tolv år siden; det er lenge nok til å tillate at man måler dets innflytelse, skjønt gjennomføringen av reformene som ble vedtatt foregår stadig. Avisen *Catholic Herald* har offentliggjort resultatene av en undersøkelse av hvordan reformene er blitt mottatt, og de viser at engelsk katolisisme er moderat progressiv og fleksibel. Stemningen i Skottland er mer tradisjonell.

Den romerske katolske befolkning kan ikke lenger betraktes som den mest konservative, slik tilfellet utvilsomt var for en gene-

rasjon eller så siden. Den største virkning av Vatikan II synes å være å ha frembragt en mer kritisk, voksen og vidsynt kirketilhørighet.

Det er mulig å påvise at den romerske katolske middelklasse er forskjellig fra befolkningen forøvrig. Hvis en undersøkelse av en tilsvarende aktiv anglikansk eller dissenter-befolkning viser lignende resultater, kunne en virkelig snakke om en tydelig kristen subkultur i landet.

En stor del av de spurte, tre av fire, ga regelmessig penger til hjelp for den tredje verden og til misjon. Det var sterk støtte til Amnesty, til kampanjer for rettferdige forhold mellom rasene, for spørsmål om gode boliger og naturvern. Dette sto i motsetning til en høy grad av motstand mot abort, noe som er det eneste område hvor den katolske befolkning er praktisk talt enstemmig, etter undersøkelsen å dømme.

Tilsammen gir katolikkens holdninger en identitet som gjør ham atypisk i forhold til den befolkningen han er omgitt av; de består av en kombinasjon av «høyre» og «venstre»-synspunkter, som man vanligvis ikke finner hos samme menneske. Det

tyder på at det finnes en egen ideologi.

Undersøkelsen viste variasjoner innen den romersk katolske befolkning, men hovedinntrykket var en bemerkelsesverdig homogenitet. Det var liten forskjell mellom menn og kvinners meninger, og mellom nord og syd. Men det var klart skille etter alder.

De yngre av de som svarte hadde tendens til å være mer interessert i å drive kampanje for rettferdige forhold mellom rasene og å kjempe mot pornografi; en liten gruppe høyre-floy-katolikker viste tendenser i motsatt retning. Oppdagelsen av ultra-konservativ gruppe var interessant, og det er verd å merke seg, at det fantes ingen tilsvarende radikal eller venstre-floy-gruppe.

Vilje til å tilpasse seg forandringen i kirken var tydelig på forskjellige måter. En betraktelig minoritet er rede til å se slutt på det obligatoriske sølibat for prester. En stor majoritet går inn for de siste forandringer i liturgien, og finner ingen stor vanskelighet ved «fredstegnet» i messen, eller mottagelsen av nattverden i hånden. Det er almen støtte for økumenikk og for større deltagelse av legfolk i indre kirkelige saker.

Likestilling mellom kjønnene var den eneste progressive sak som ble nedstemt i undersøkelsen. Flere var *mot* enn *for*, noe som viser at ordinasjon av kvinner ikke har gode start-muligheter i den romersk katolske kirke i Storbritannia for øyeblikket.

Mr. Michael Hornsby-Smith foreleser i sosiologi ved universitetet i Surrey. Han er opptatt av forskning om den romerske katolske befolkning, og konkluderer en artikkel i «Catholic Herald» siste uke med at undersøkelsen vil rok-

ke ved mange forutfattede meninger.

Det er en forskjell mellom verdslige og religiøse holdninger. Katolikker av arbeiderklassen har tendens til å være mer venstreorientert i politikk og mer høyreorientert i religion enn katolikker av middelklassen.

Den alminnelige tendens går mot en mindre stiv og mer fleksibel kirke, bemerket mr. Hornsby-Smith, med en sterk stemning for ytterlige forandringer. (Clifford Longley i «The Times», London, 4. april 1977.)

Nyheter

NORSK FELLESRÅD AV EVANGELISKE TROSSAMFUNN OPPRETTET

Norsk Fellesråd av Evangeliske Trossamfunn ble opprettet på et møte i Oslo mandag 9. mai. I formålsparagrafen heter det bl. a. at fellesrådet skal arbeide for større forståelse mellom kirkesamfunnene i Norge, og fremme forslag overfor myndighetene om tiltak for å styrke trossamfunnenes stilling i samfunnet.

Ved starten er Den norske kirke og seks frikirkelige samfunn medlemmer av fellesrådet. Til formann ble valgt Oslo biskop, dr. theol. Kaare Støylen.

De øvrige medlemmer av rådets arbeidsutvalg ble pastor Arnold Madsen fra Metodistkirken, nestformann, pastor Peder A. Eidberg, fra Baptistsamfunnet, sekretær, og oberst Sven Nilsson fra Frelsesarmeen, kasserer.

Medlemmene i fellesrådet er Den norske kirke, Den Evangeliske Lutherske Frikirke, Det norske Misjonsforbund, Frelsesarmeen, Metodistkirken, Pinsemenigheten og Det norske Baptist-samfunn, det siste under forutsetning

av godkjenning på årskonferansen.

Det heter i grunnreglene at andre evangeliske trossamfunn etter søknad kan bli medlemmer i fellesrådet, hvis alle medlemmer er enige i dette.

Denne vetorett gjør det foreløpig utelukket at den romersk katolske kirke kan bli med i fellesrådet av trossamfunn. Flere medlemskirker har stilt som betingelse at katolikkene ikke blir med. Det gjelder bl. a. pinsevevne og misjonsforbundet, får NTB opplyst. (NTB)

MESSE PÅ FILEFJELL

St. Thomas Kirken på Filefjell

Søndag 14. august kl. 12:

Messe v/Mgr. F. J. Fishedick.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	} Oslo
Lunden kloster	
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Olavs kirke	
Bispegården	} Arendal
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Franciskus Kirke	} Bergen
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Trondheim
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	} Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	} Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	} Tønsberg
St. Mikals prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Tromsø
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	} Trondheim
St. Elisabeths Hosp.	
Vår Frue Kirke	} Tønsberg
Bispegården	
St. Olavs Kirke,	} Tønsberg
Bispegården	
St. Olavs Kirke	
St. Olavs Prestegård	} Tønsberg
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

Den nordiske valfart til Lourdes

2. til 9. september 1977

8 dagers flyreise med full pension Kastrup/Lourdes, tur-retur. Pris på hotel dkr. 1 900,—
Særpris for syge og handicappede på «Accueil Notre-Dame» dkr. 1 300,—
Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Valfartspræst: Pater Niels KlæR, S.J.

Program og tilmeldelser:
VALFARTSKOMITEEN, Barsehøj 25, DK-2900 HELLERUP

Nyheter

DEN KATOLSKKE KIRKE OG JØDEDOMMEN

Rom (KIPA) — Den katolske kirke har engang for alle givet afkald på at ville omvende jøder til kristendommen — fremgår det af en erklæring, der blev udsendt fra »Den internationale komité for forholdet mellem den katolske kirke og jødedommen« efter et møte i Venezia.

Den katolske ekspert i jødiske spørsmål, professor Tomaso Fedrici udtalte sig på mødet skarpt imod »enhver diskriminering eller foragt« for jøder og understregete jødedommens »vedvarende betydning i Guds frelsesplan«. Rabbiner Henry Siegman fra New York glædede sig over »den betydningsfulde utvikling i den katolske kirke, der giver mulighed for en bedre forståelse mellom to konfessioner«. Konkret kan man allerede nu glæde sig over, at studenter fra Det pavelige Bibelinstitut nu også studerer ved det hebraiske universitet i Jerusalem.

(Katolsk Orientering)

NYOPPDAGETE MENIGHETER I SIBIR STOR OPPMUNTRING

Etter min mening er besøket fra Det Lutherske Verdensforbund til de kristne menighetene i Sibir og Kasakstan i Sovjet, en av de største oppmuntringer for den kristne kirke i vår generasjon. Dette sa generalsekretær Gunnar Stålsett i Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke på et møte i verdensforbundets kommisjon for kirkelig samarbeid i Geneve nylig.

Etter en total utryddelse og undertrykking av den organiserte lutherske kirke i Sovjet under Stalin-perioden, har troen levet videre hos de enkelte mennesker i fangeleirer i Sibir og i de øde områdene i Kasakstan, der mange ble forvist.

Stålsett sa dette i forbindelse med behandlingen av en rapport fra LVF's sekretær for Øst-Europa, dr. Paul Hansen. Det var Hansen som i fjor høst fikk tillatelse av Sovjet-myndighetene til å foreta en reise i Sibir og som der fant flere hundre lutherske menigheter som har levet isolert fra resten av kristenheten i en generasjon.

— Når jeg informerer i vestlige land om forholdene for de lutherske kirker i de sosialistiske landene i øst, møter jeg stadig mennesker som er overrasket

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

FREDRIKSTAD

EDVARDESEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

NKKF sterkt inn for U-landenes kvinner

Norges Katolske Kvinneforbund holdt i dagene 6.—8. mai d. å. et seminar på Mariaholm over temaet «Kvinnen i Kirken — vårt ansvar som kristne kvinner — i u-land og hjemme». I plenumsmøtet ved seminarets avslutning ble det fremlagt et forslag som ble enstemmig vedtatt og som nå er oversendt de katolske biskoper i Norge.

I brevet oppfordrer Norges Katolske Kvinneforbund de katolske biskoper i Norge og den nordiske katolske bispekonferanse til på bispesynoden i Roma, hvor biskoper fra hele verden møtes, om der å ta opp de problemer kvinnene og jentene har i u-land. Man ønsker at ikke bare de dertil innrettede hjelpeorganisasjoner

skal forestå hjelpetiltak, men at også Kirkens lokale myndigheter, ikke minst sogneprester, aktiviseres. Og prestene må anmodes om å samarbeide med søsterhusene som finnes i u-land. Det heter til slutt i brevet fra Norges Katolske Kvinneforbund: «Det må være Kirkens primære oppgave å medvirke til at de unge jenter ikke, ut fra nød, blir tvunget ut i nedverdiggende situasjoner som f.eks. barneprostitusjon og tvangsekteskap. Vi vil be biskopene og den nordiske bispekonferanse understreke overfor bispesynoden viktigheten av at kvinnene og jentene får sin opplæring og utdannelse på like linje med menn og gutter. Dette må bygges inn i enhver katolsk u-hjelp og opplæring.»

over at det i det hele tatt eksisterer offisielt godkjente kirker, og at det til og med finnes land i øst hvor flertallet av befolkningen tilhører disse kirker, skriver Paul Hansen i sin rapport.

— Mange mennesker er takknemlige over å få høre at dette er tilfelle, mens andre er skeptiske. De tror ganske enkelt ikke at det er sant når vi forteller om livet i de øst-europeiske kirkene, og den troskap som vi møter hos ledere og medlemmer der. Disse menneskene interesserer seg utelukkende for de opposisjonelle.

Men vi på vår side må ikke forsøke å bagatellisere det som er galt. Vi må åpent erklære at det etter vår

mening er noe galt når det i enkelte sosialistiske land er slik at studenter må skjule sin tro for å få en spesiell utdannelse, eller når unge mennesker holder kirkebryllup i hemmelighet og bringer barna sine til hemmelig dåp, eller når foreldre ikke tør melde barna sine på til kristendomsundervisning, eller når unge i en menighet ikke tør komme sammen åpent og fritt, eller når en kirke ikke kan skaffe sine medlemmer det trykte materiell som de trenger og ønsker, skriver Hansen.

Disse to avsnittene i rapporten ble også fremhevet av den ungarske biskop Zoltan Kaldy, som sa at han var glad for Hansens redelige rapport, selv om

han mente at man måtte differensiere mellom de forskjellige land i Øst-Europa.

Gunnar Stålsett pekte på det positive i at det lyktes kommisjonen å komme fram til et klima hvor spørsmål av denne karakter kan drøftes på en åpen måte også med representanter for kirkene i Øst-Europa.

I forbindelse med Hansens rapport om sitt besøk i Sibir, sa Stålsett også at han var oppmuntret av at de sovjetiske myndigheter på dette punkt har latt Helsingfors-erklæringens bestemmelser om kontakt og utveksling over landegrensene komme til anvendelse til fordel for kristne menigheter i Sovjet.

(Kirkens Informasjonstjeneste)

ERKEBISKOPEN AV CANTERBURY I ISTANBUL

Patriarken av Konstantinopel, Dimitrios I, og primas for den anglikanske kirke, Erkebiskop Donald Coggan, møttes i to dager i mai. De uttaler håp om den gresk-katolske og anglikanske kirke må kunne nærme seg hverandre. I en felles erklæring sies det uttrykkelig at Patriarken ikke vil tillate kvinner å bli ordinert til prest, men at den anglikanske primas ikke fordrer dette, ber bare om forståelse. Erkebiskop Coggan fløy deretter til Geneve, hvor han møtte representanter for Kirkens Verdensråd.

GEORGII VINS LØSLATES

Den russiske baptistlederen Georgij Vins, som har sittet fengslet nesten uavbrutt siden 1966, vil ventelig bli satt på frifot i den nærmeste framtid, sammen med 41 andre fengslete russiske baptistledere.

Det var sekretær Alexei Bichkov i den offisielt anerkjente russiske baptistkirken som opplyste dette på et stort baptistmøte i Nottingham i England nylig.

Det var tydelig at Bichkov var bebyrdet til å offentliggjøre meldingen om et religiøst amnesti i Sovjet, og han sa også selv at han ikke kom med sine opplysninger, «uten et sikkert grunnlag».

Kirkeledere i vestlige land har ventet på et utspill fra myndighetene i Sovjetunionen med sikte på å bedre forholdet mellom stat og kirke, og meldingen om det nært forestående amnestiet blir også sett i sammenheng med den store Beograd-konferansen om menneskerettighetene og det store kirkemøtet som den ortodokse kirken i Sovjet arrangerer til sommeren. På dette møtet skal representanter fra kirkesamfunn fra hele verden diskutere måter å fremme freden på.

(Kirkens Informasjonstjeneste)

OSLO

THRONSEN & CO. BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Stortings pl. 7 — Oslo 1

Telefon
(02) 33 36 24 Telegr.adr.:
33 55 25 Rustfriknut

Allslags snekkerarbeid utføres REIDAR MYRVOLD & SØN

Glags vei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

MALERMESTER
utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

SUNDE & LIE RØRLEGGEBEDRIFT A/S

Ulvenveien 89 - Oslo 5 - Tlf. (02) 33 72 70/67 77 84

Georgij Vins ble første gang arrestert og stilt for retten i 1966, anklaget for å ha startet søndagsskoler for barn og for å ha distribuert kristen litteratur. Vins, som hadde vært leder for de såkalte Reformerte Baptister som brøt ut av den offisielle «all-union av evangeliske kristne og baptister» i 1961, ble den gang dømt til tre års fengsel. Etter å ha vært på frifot noen måneder i 1969, og etter å ha gjenoptatt sitt kirkearbeid, ble han på ny arrestert og dømt til ett års fengsel for «løsgjengeri». I 1974 ble han igjen arrestert og i januar 1975 ble han dømt til fem års fengsel og fem års forvisning. Denne dommen soner han nå i en arbeidsleir i Sibir.

En artikkelsamling, «Oppgjør med kirken», redigert av cand. theol. Haftor Viestad, vies en del oppmerksomhet av pressen. Dr. Erik Gunnes har lovet å skrive en anmeldelse av boken til St. Olav. Anmeldelsen vil komme i løpet av sommeren.

MOTTATTE BØKER

van der Burg, J.: Jomfru Marias plass i Guds frelsesplan.

Stavanger 1977.

film:

DE FORTAPTES SKIP

Høsten 1939 — og Goebbels setter i verk en djevelsk snedig aksjon. Inn på 1000 jøder får plutselig utreise-tillatelse fra Tyskland, og blir lastet ombord på et passasjerskip, med kurs for Cuba. De har fått innreisettillatelse der, men samtidig med jødene blir et omhyggelig opplagt anti-semittisk program ekspedert fra nazistene, og da skipet kommer til Cuba får det ikke lov til å landsette en eneste passasjer. I USA er det arbeidsløshet og like foran nyvalg, der tør ikke Roosevelt slippe dem inn. De demokratiske land i Europa mener omtrent å ha brukt opp sin innvandrerkvote (vi husker debattene fra vårt eget land på den tiden, og nazisympatørenes bestrebelse på å holde jødiske flyktninger ute fra Norge!) For skipets kaptein var det bare en ting å gjøre: sette kursen tilbake til Hamburg. I siste øyeblikk, før jødene ombord gjør alvor av sin beslutning om å kaste seg i havet, slipper Holland dem inn.

Et brus av takknemlighet fra passasjerene — og filmen slutter med en serie korte tekster som forteller hva som skjedde videre med dem: de fleste ble tatt av nazistene et års tid senere, da Holland falt, og drept i konsentrasjonsleirene.

En film av dimensjoner — også hva tid angår, den varer i innpå 3 timer. En rekke fremragende skuespillere har løftet den opp over sentimentalitet og billig drama, kanskje først og fremst den svenske Max von Sydow som kapteinen, og Oscar Werner som en av flyktningene, men fremfor alt er det masseopptrinnene, teamverket, som gir filmen karakter, og som får oss, i korte glimt, til å forstå hvordan det følte. Det er jo det som er så fortvilende vanskelig, og aller vanskeligst for dem som er for unge til å ha opplevet nazistene i maktposisjon: det å forstå at millioner av medmennesker var dømt til mishandling og en pinefull død bare fordi de tilhørte en bestemt menneskegruppe.

Men det viktigste ved filmen som budskap er det vi ikke ser, det som bare meddeles som bakgrunnkunnskap: at Goebbels kunne spille på en omhyggelig arrangert antisemittisk stemning i de frie land, i den hensikt å skape akkurat den situasjonen som

Tyskland trengte. Siden så mange land ikke ville ta imot jødene, kunne propagandaministeren med full (tilsynelatende) rett hevde at visst eksisterte det et «jødeproblem», og at Tysklands endelige løsning derfor var berettiget. Han vant faktisk, denne ondskapens apostel. Ting som har skjedd senere har vist at hans propaganda stadig har gjærsopper levende i seg. Denne filmen er et av de beste midler til å ta drepen på dem.

Jeg har lyst til å skrive noen ord om et TV-program som gikk en søndag for noen uker siden, og som handlet om kristendom og jødedom. Det var et intervju Sverre Tinnå hadde med en jødisk teolog i Frankfurt, som sterkt fremhevet det typisk jødiske, mosaiske, ved Jesus. Godt belagt med sitater og oversettelseskorraksjoner tegnet han Jesus som en erketyrisk troende jøde. Det var et betagende godt og engasjerende program, som TV såvidt jeg forstår overveier å sende igjen. Det burde utgis i bokform — det å kunne plassere Jesus i den riktige jødiske sammenheng er vel et av de sikreste midler vi har til å forhindre at de fortaptes skip legger ut igjen på sin håpløse ferd.

Per Bang.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: f. Arne Fjeld (ansv.) og Marianne Gunnarsjaa

Faste medarbeidere: f. Kjell Arild Pollestad, Per Bang

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.

Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro: 20 46 480